
REFERÁTY Z PÍSEMNICTVÍ

Onder G., Pellicciotti F., Gambassi G. et al.: NSAID - Related Psychiatric Adverse Events: Who is at Risk?

(Nesteroidní antiflogistika a psychiatrické adverzní příhody: Komu hrozí riziko?)
Drugs, 64, 2004, č. 23, s. 2619-2627.

Nesteroidní antiflogistika (NSAF) jsou často užívána v klinické praxi a představují přibližně 5-10 % všech předpisů léků. Použití NSAF přináší riziko adverzních příhod, které mají významný vliv na morbiditu a mortalitu. Adverzní příhody spojené s užíváním NSAF znamenají někdy zhoršení funkce CNS. Projevuje se to příznaky zahrnující změny poznávání, nálady a dokonce precipitaci nebo zhoršení již existujících psychických poruch. Autoři podávají přehled lékařské literatury o publikovaných pracích týkajících se psychiatrických adverzních příhod po NSAF. Dále zjišťují rizikové faktory těchto příhod a mechanismy pravděpodobně zahrnuté při jejich vzniku.

Autoři našli 27 prací obsahujících údaje o 453 případech psychiatrických adverzních příhod po NSAF. Tyto údaje naznačily, že jedinci citliví vůči takovým příhodám zahrnovali pacienty s duševní

chorobou v anamnéze. O indometacinu a selektivních inhibitory cyklooxygenázy (COX-2) bylo nejčastěji referováno jako o vinících advezních příhod.

Možné vysvětlení psychotropního účinku NSAF spočívá v modulaci centrálního nervového přenosu prostaglandinů, který je inhibován prostřednictvím NSAF. V tomto procesu synaptické signalizace je COX-2 klíčový enzym. Vzácnou, ale závažnou komplikací užívání NSAF, jsou psychiatrické příznaky. Tyto léky by měly být užívány opatrně u vysoce rizikových jedinců, kteří mají v anamnéze duševní chorobu. Opatrnost lze také doporučit pro užívání NSAF v poporodním období. Lékaři by měli uvážit, zda upozornit pacienty na možnost neuropsychiatrické příhody, když jsou předepisovány NSAF nebo selektivní inhibitory COX-2.

Althaus D., Hegerl U.: Ursachen, Diagnose und Therapie von Suizidalität

(Příčiny, diagnostika a léčba sebevraždy)
Nervenarzt, 75, 2004, č. 11, s. 1123-1135.

V Německu každoročně spáchá více než 11 tisíc lidí sebevraždu, tvrdí autoři z Ludwig-Maximilians univerzity v Mnichově a dále upřesňují: počty sebevražedných pokusů se odhadují na desetkrát vyšší než tomu bylo dříve. Psychosociální i biologické příčiny hrají v etiologii suicidality důležitou roli. Pacienti trpící afektivními poruchami, zneužíváním alkoholu a léků a psychotickými poruchami jsou považováni za nejdůležitější vysoce rizikové skupiny. Pečlivá diagnostika sebevraždy je předpokladem úspěšné léčby. Akutní léčba je založena na psychofar-

makologických i psychoterapeutických strategiích. V případě akutního nebezpečí spočívají krátkodobé cíle v získání času a v aktivním poskytování přímé podpory. V dlouhodobém průběhu se léčba paralelní duševní poruchy a stabilizace denní životní situace stávají ještě důležitějšími. Neexistuje žádný vědecký důkaz pro hypotézu, že selektivní inhibitory zpětného vychytávání serotoninu (SSRI) zvyšují riziko sebevraždy.

Autor referátů MUDr. Jaroslav Veselý